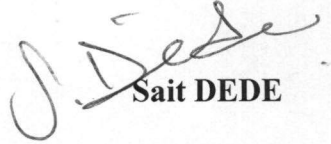

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **İçişleri Bakanı Sayın Süleyman Soylu** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Sait DEDE

Hakkâri Milletvekili

Hakkâri ilinde başta seyahat özgürlüğü olmak üzere birçok temel hak ve özgürlükler yasalara aykırı olarak askıya alınmış durumdadır. Gerek anayasaya ve gerekse taraf olduğumuz uluslararası sözleşmelere aykırı olan uygulamalar yaşamı olumsuz etkilemektedir. Cumhurbaşkanı tarafından çeşitli defalar Hakkâri merkezde gerçekleştirilen mitinglerde yapılan yayla ve benzeri yasakların kaldırılacağı yönündeki açıklamaların aksine mevcut uygulamalarla Hakkâri merkezde artık mahallelere dahi giriş yapılamamaktadır. Hakkâri kent merkezinde bulunan TOKİ konutları ve Otluca köyüne ulaşımı sağlayan Kırkkonutlar yolu ve Karşıyaka Mahallesinden Yeni Mahalleye ve yine Halilan bölgesine ulaşımı sağlayan güzergâh, Hakkâri valiliği tarafından yola koyulan büyük kayalar ve bilinçli olarak dökülen hafriyatlardan dolayı kapatılmış durumdadır. Hakkari-Şırnak Karayolunun 45. kilometresinde bulunan Şine (Tarak) Köprüsü üzerinde kurulu güvenlik noktası Gelyê Marûnis dediğimiz Kavaklı (Marûnis) köyü ve mezralarına gidecek olan yurttaşlarımıza yönelik birçok hak ihlali yapmaktadır. Kavaklı bölgesi olarak bilinen vadide sırasıyla; Çeltik (Keha Hemzo) mezarası, Armutlu (Hare) mezarası, Çaltepe (Kutos) mezarası, Kavaklı (Marunis) köyü ve Yoncalı (Anitos) yerleşim yerleri bulunmaktadır. Vadide daha önceden bulunan Piro Bemero köprüsünün askerler tarafından yıkılmasından sonra tek güzergah olan Şine Köprüsü güzergahı kalmıştır. Geniş bir vadiye ulaşım sadece bu noktadan yapılmaktadır. Köprü üzerinde kurulu karakol hukuksuz uygulamalarıyla uzun zamandır bölge insanını mağdur etmektedir. Seyahat yasağı ve yiyecek ambargosu bu hukuk dışı uygulamalardan başlıcasıdır. Karakol tarafından plakası belli tek bir minibüsün sabah gidiş ve akşamüzeri de dönüş olmak üzere Köylere ve mezralara gitmesine

izin verilmekte bunun dışında hiçbir aracın geçişine izin verilmemektedir. Minibüs içinde bulunan yolcuların beraberlerinde götürebilecekleri gıda ve erzaklar daha önceden karakol tarafından belirlenen sınırların üzerindeyse bu erzakların geçişine izin verilmemektedir. Hakkâri Valiliğine başvurulması, tabi kabul edilmesi halinde, alınan iznin İl Jandarma Komutanlığı aracılığıyla Karakol komutanlığına bildirmesi durumunda erzak ambargosunun esnemesi mümkün olmaktadır.

Seyahat etme hakkının Anayasanın 23. maddesine ve AİHS'nin 13.maddesine aykırı olarak engellenmesi suretiyle; yurttaşların eğitim sağlık ve benzeri hizmetlerden yararlanmasının da önüne geçilmektedir.

Bu bağlamda;

1. Hakkâri merkezde birçok mahalleye ulaşımın keyfi olarak engellendiği konusunda bir bilginiz var mı? Yolların kapatılmasının sebebi belli karakol noktalarından zorunlu geçişi mi sağlamak?
2. Hakkâri'de yapılan uygulamalar hukuka uygun mu? Yasaları açıkça çiğneyenlere karşı bir müeyyideniz olacak mı?
3. Şine Karakol noktasından Çeltik (Keha Hemzo), Armutlu (Harê), Çaltepe (Kutos) ve yakınlarındaki mezralara gidecekler için sadece bir minibüsün sabah 08.00'de bölgeye giriş ve 16.00'da da çıkış yapmasına izin verilmekte, bu araç dışında herhangi bir aracın geçişine izin verilmemektedir. Birçok köy ve mezranın bulunduğu ve belli bir nüfus yoğunluğuna sahip bölgede günde sadece bir minibüste bulunan 15 kişiye seyahat hakkı tanıyan uygulamadan haberdar mısınız? Buna ilişkin bir soruşturmanız olacak mı?
4. Piro Bemero Köprüsünün yıkılarak vadiye tek bir geçiş noktasının bırakıldığından haberdar mısınız? Köprü yol ve alternatif güzergâhların tahrip edilmesinde amaçlanan kamu yararı nedir?
5. Bölgeye ambargo uygulandığından, çeşitli gıdaların bir nevi karneye bağlandığından bakanlığınız haberdar mı?
6. Elde edilen tarımsal ürünler araç yasağı yüzünden pazara ulaştırılamamakta ve böylece üreticinin zarar görmektedir. İdarenin kusursuz sorumluluğu ilkesi gereğince üreticilerin mağduriyetini gidermeye yönelik bir çalışmanız var mı?